

EXPEDITIE WERK **XL**

Hoe willen
jongeren werken
in 2050?

Welkom

Sara De Potter

De Ambrassade

Stijn Vanden Berghe

VDAB

Programma

- 📖 Welkom & voorwoord door Vlaams minister van Werk Hilde Crevits
- 📖 Resultaten van de jongerenexpedities
- 📖 In gesprek over toekomstthema's en visies met jongeren
- 📖 Slotbeschouwing door Willem De Klerck, transitiemanager Vlaanderen 2050
- 📖 Volgende stappen

In hoeverre denk jij op een andere manier dan je ouders over werk?

Hetzelfde

Helemaal
anders

Voorwoord door minister van werk

Hilde Crevits

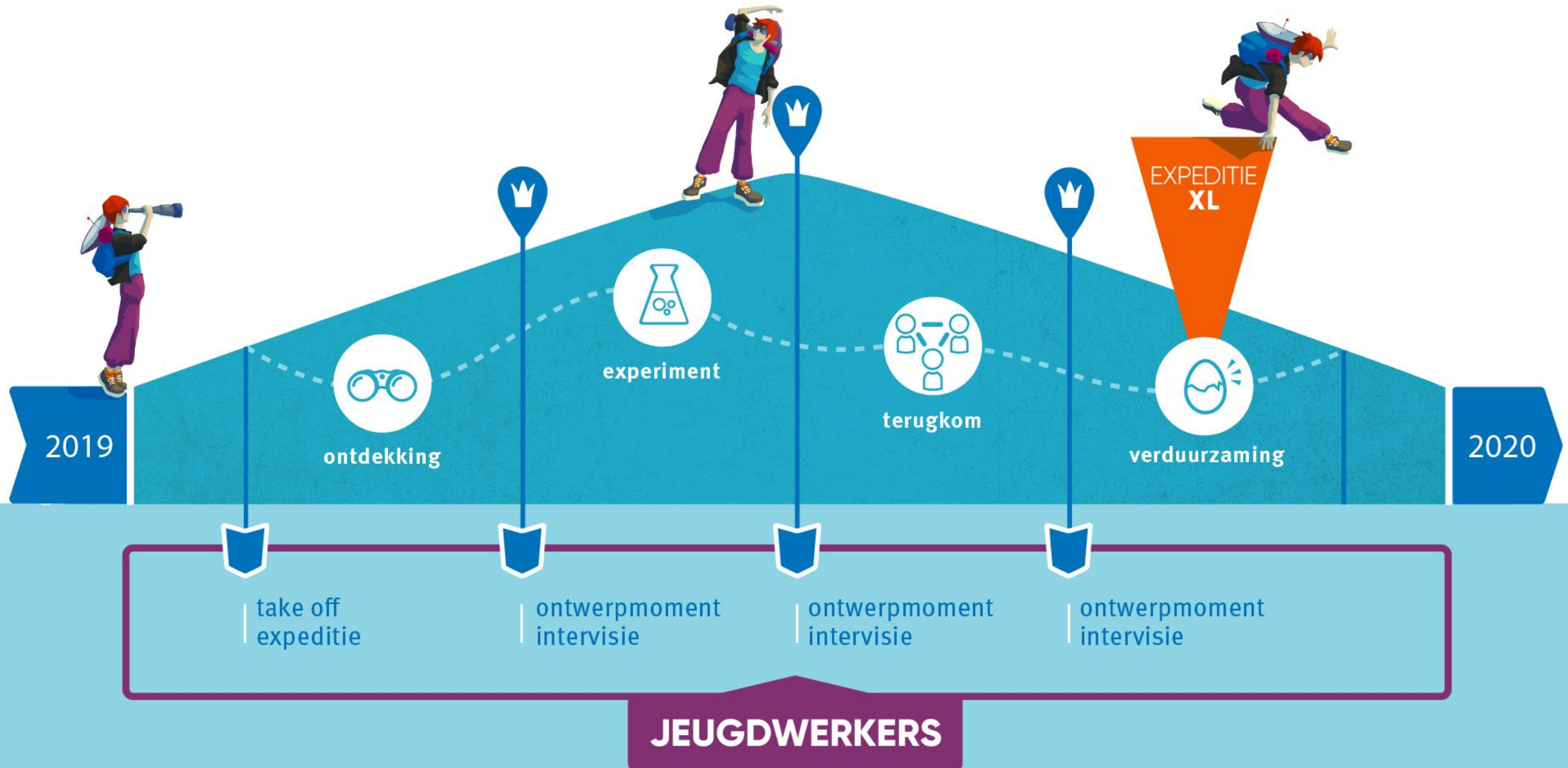
Welke plek is er voor jongeren
in het vormgeven van het beleid
over de toekomst van werk?

Resultaten van de jongerenexpedities

JONGEREN

haven
EEN VEILIG
PLEK VOOR
JONG EXPE

Haven

Het ondernemerschap van de toekomst

Zaal 1

ACV Jongeren

Startersinkomen voor jongeren: een goed idee?

CO-SEARCHING

Op zoek naar werk? Zoek samen!

CoSearching

Coachen van jongeren door rolmodellen naar hun toekomstige 'droomjob'

Groep INTRO

SAMEN RICHTING GROEI

Groep Intro

Een curriculum future voor kwetsbare jongeren op zoek naar werk

Vlaamse Jeugdraad

hoe zijn internationale bedrijven nu al bezig met de toekomst van
werk? Op bezoek bij DEME

Vijf kernthema's:

1. Levenslang leren en ontwikkeling
2. Geld verdienen / inkomen
3. Werk-privé balans / integratie
4. Zingeving / motivatie
5. Ouder worden

Diversiteit binnen behoeftes, visies en ideeën van jongeren

Autonomie

Zekerheid

Experimenteerruimte

Ondersteuning

Vertrouwen krijgen

Bescherming

Levenslang leren en ontwikkeling

1. Levenslang leren en ontwikkeling

Sofie, jeugdwerker

Groep Intro

1. Levenslang leren en ontwikkeling

1. Levenslang leren en ontwikkeling

Welke noden en behoeftes hoorden we?

- ▣ Levenslang leren is voor jongeren een realiteit
- ▣ Leren en leermogelijkheden op de werkvloer als een kans
- ▣ Schoolmoeheid: negatieve connotatie met leren
- ▣ Druk en een gevoel van nooit te kunnen voldoen

“Ik ben in september afgestudeerd, maar ik heb het gevoel dat we in een maatschappij zitten waarbij we constant zullen moeten bijleren in avondschoon, bijscholing.”

"Ik ga nu afstuderen, maar de opleiding is ondertussen al volledig aangepast. Dus eigenlijk ga ik in januari afstuderen met een verouderd diploma."

1. Levenslang leren en ontwikkeling

Welke ideeën en visies richting een oplossing hoorden we?

- ▮ Leren op de werkvloer stimuleren
- ▮ Leren en opleiding functioneel inzetten
- ▮ Leren op individueel niveau stimuleren via incentives

"Bij heel veel mensen gaat die motivatie er vanzelf zijn. "Ik wil bijleren." Maar voor sommige mensen gaat inderdaad een incentive nodig zijn. En dan kun je hen voorstellen: kijk, je krijgt een pakketje van zoveel 100 euro. Je krijgt dat geld niet, maar je kunt het wel gebruiken om er iets mee te doen. Dan kunnen die mensen dat zien als: "ok, als ik het niet gebruik, dan verlies ik dat geld."

Geld verdienen

2. Geld verdienen

Sébastien, jeugdwerker

Groep Intro

2. Geld verdienen

Sofie, jeugdwerker

Groep Intro

2. Geld verdienen

Milan, 20 jaar

Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad
is een organisatie die
jongeren helpt om hun
stem te laten horen.

2. Geld verdienen

Welke noden en behoeftes hoorden we?

Behoefte om geld te verdienen en zekerheid:

- ▮ Een job = inkomen = zekerheid
- ▮ Druk om economisch bij te dragen
- ▮ Noodzaak om snel geld te verdienen
- ▮ Minder betaald dan hun oudere collega's

2. Geld verdienen

Welke noden en behoeftes hoorden we?

Behoefte aan levenskwaliteit en autonomie:

- ▢ Maatschappelijk model gebaseerd op economische groei niet houdbaar
- ▢ Levenskwaliteit en ervaringen belangrijker dan luxe en geld
- ▢ Tijd en ruimte om zich verder te ontplooiën
- ▢ Andere vormen van arbeid verrichten

"Ik wil voldoende kunnen verdienen om comfortabel te leven in het type huis dat ik wil: klein en gezellig, met een hond en kat in de tuin en een beetje luxe om de kleine dingen in het leven te vieren dan vind ik het fijn. Zolang de mensen die bij mij wonen zich ook veilig en goed voelen. Ik denk dat wij sowieso zullen moeten werken tot ons 67ste. Ik denk dat iedereen voor zichzelf de keuze zal moeten maken: wie wil ik zijn of hoe ik wil zijn."

2. Geld verdienen

Welke ideeën en visies richting een oplossing hoorden we?

- ❏ Inkomen en sociale rechten loskoppelen van werk uit arbeid
 - 👑 Een universeel basisinkomen of startersinkomen
 - 👑 Andere vormen van werk valoriseren
- ❏ Ondernemerstijd voor startende ondernemers
- ❏ Samenwerken en ondernemen binnen kleinere netwerken en communities
- ❏ Sociale zekerheidssysteem optimaliseren door belastingen op waarde buiten arbeid
- ❏ Verlonen op basis van verdienste

"Er is ook zo'n idee dat er zit aan te komen waarbij ze zeggen: "als de samenleving geautomatiseerd is, dat iedereen een soort robotdividend gaat hebben". Dat is ook weer dat collectief denken hé. Dat we allemaal eigenlijk aandeelhouder gaan zijn van onze hele geautomatiseerde samenleving."

“Nu hebben we een systeem dat je heel hard aanmoedigt om fiscaal een huis te bouwen. Maar waarom kunnen we andere zaken vb. vrijwilligerswerk, niet fiscaal aantrekkelijk maken?”

"Ik wil kunnen kiezen wat ik wil doen. Maar de beslissing zou inderdaad makkelijker zijn, moesten job en inkomen volledig losgekoppeld worden, met een soort basisinkomen. Dan denk ik dat er meer mensen zouden zijn die zouden zeggen van "kijk, we gaan dat eens proberen ", of meer ondernemerschap, omdat dat basisinkomen zekerheid geeft."

3. Work - life

Helena, 24 jaar

Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad
is een adviesorgaan van de Vlaamse
Regering voor jongeren.

3. Work-life

Welke noden en behoeftes hoorden we?

Behoefte aan autonomie en levenskwaliteit:

- ▮ Vrijheid om werk te organiseren
- ▮ Levenskwaliteit

Behoefte aan zekerheid en bescherming:

- ▮ Evenwicht carrière en privé
- ▮ Toegang tot publieke diensten

“Als ondernemer kan je hard werken en dan een lange periode iets voor jezelf doen. Maar we hebben iets van ‘stil staan is achteruit gaan’. Loopbaanonderbreking wordt in onze samenleving als niet goed gezien.”

3. Work - life

3. Work – life

3. Work-life

Welke ideeën en visies richting een oplossing hoorden we?

- ▮ Verschillende mogelijkheden voor een flexibele verdeling van de arbeidstijd
- ▮ Visie en beleid rond welzijn van de werknemer
- ▮ De stem van kwetsbare groepen betrekken in het debat en beleid

"Ik vind levenskwaliteit iets waar je meteen recht op hebt. Maar nu is het systeem dat je eerst schulden moet maken, bijvoorbeeld fiscaal promoten om snel een huis te kopen. De overheid duwt ons zo in een systeem waarin we eerst moeten investeren en levenskwaliteit pas later komt."

"Problemen waar jongeren nu tegenaan lopen in hun zoektocht naar werk, zullen binnen 30 jaar niet anders zijn. Als je kijkt naar de combinatie werk – privé bijvoorbeeld, kinderopvang die maar begint om 8 uur, waardoor iemand die als poetsvrouw wil werken heel veel vacatures niet kan doen. En als ze geen netwerk hebben, moeten ze wel zorgen dat dat kind op die crèche is. In zo'n dingen lopen ze enorm vast."

Motivatie en zingeving

4. Motivatie en zingeving

Milan, 20 jaar

Vlaamse Jeugdraad

4. Motivatie en zingeving

Welke noden en behoeftes hoorden we?

- ❏ Zekerheid en inkomen
- ❏ Bewuste keuze voor job of bedrijf o.b.v. o.a. imago
- ❏ Druk door hoge verwachtingen
- ❏ Autonomie

**“Ik heb nog nooit een jongere horen zeggen,
bedrijf x daar wil ik niet werken, want. Die zitten op
een ander niveau te denken. Geeft het stabiliteit?
Kan ik mijn rekeningen betalen?”**

“Ik heb het er enorm moeilijk mee om dingen te doen die niet overeenstemmen met m'n eigen waarden. Ik kan niet anders dan trouw zijn aan m'n eigen waarden anders ga ik verhongeren.”

4. Motivatie en zingeving

Welke ideeën en visies richting een oplossing hoorden we?

- ▮ Mentoring, coaching en persoonlijke begeleiding
- ▮ Maatschappelijk verantwoord ondernemen stimuleren

"Wat we heel erg missen in deze maatschappij is zelfkennis. We leven in een 'rat race', mensen zijn voortdurend met van alles bezig. We lijken geen tijd meer te hebben om ook eens na te denken of te lezen en te reflecteren. Ik heb het gevoel dat we veel te weinig weten wie we zelf zijn en als je niet weet wie je zelf bent dan weet je ook niet wat goed voelt bij je."

Ouder worden

5. Ouder worden

5. Ouder worden

Welke noden en behoeftes hoorden we?

- ❏ Jongeren denken nog niet aan pensioen
- ❏ Geen pensioen meer?
- ❏ Nu al 'tussentijd' kunnen nemen

"We zijn nu eigenlijk al een deel van ons pensioen aan het 'opsoeperen'. Waarmee ik bedoel dat we nu echt al tijd investeren met onze kinderen, op jongere leeftijd en meer dan dat onze ouders dat deden. Omdat we zoiets hebben van kijk, ik zie dat onze ouders kapot gewerkt zijn, dit wil ik niet meemaken. Dus wij investeren in tijd, nu al. En oké, dat is dan ten koste van loon enzo."

5. Ouder worden

Lize, 24 jaar

Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad
is een adviesorgaan van
jongeren voor jongeren.

5. Ouder worden

Welke ideeën en visies richting een oplossing hoorden we?

- ▮ 'Werken' anders omschrijven, andere vormen van werken valoriseren
- ▮ Autonome keuze wanneer en op welke manier je je loopbaan afrondt

"Ik zit wel met het idee dat ik op mijn zeventigste nog ga bijdragen aan de maatschappij. In de zin van: grootouders die voor hun kleinkinderen zorgen, mantelzorgers, ... Voor mij is dat ook allemaal bijdragen aan de maatschappij, en die mensen mogen daarvoor ook wel erkend worden in de maatschappij."

**"Bij mij kwam meer en meer het gegeven van het
"moeten" binnen. Het moeten bijdragen en het moeten....
Op sommige momenten moet je ook kunnen zeggen:
"nee, je moet niet bijdragen". Eens een jaar naar het
buitenland gaan of een half jaar iets anders gaan doen.
Als je zeventig bent hetzelfde. Je kan rustig op je oude
dag in Frankrijk gaan zitten."**

In gesprek over
toekomstthema's
met jongeren

8 rondetafels

Leidraad van de rondetafels

- 📖 **2 rondes van een half uur:** je kiest een tafel en na 30 min. (bij signaal) wissel je van thema en tafel
- 📖 **Doel:** ideeën en visies voor de toekomst uitwisselen en verscherpen samen met jongeren
- 📖 **Leidraad per tafel:**
 - 👑 Korte introductie: wie ben je en wat maakt dat je dit toekomstidee gekozen hebt?
 - 👑 Achterliggende quote kiezen die je aanspreekt of triggert.
 - 👑 Het toekomstidee nog scherper stellen
- 📖 **Resultaat op einde van de rondetafel:**
 - 👑 Waar zijn we het over eens en wat staat voor ons ter discussie
 - 👑 Dat in woord en beeld op een flip zetten
 - 👑 Tentoonstelling van de flips in de ruimte

Rondetafels

1. Leren op individueel niveau stimuleren via incentives
2. Inkomen en sociale rechten loskoppelen van werk gehaald uit arbeid
3. Ondernemerstijd bieden aan ondernemers / aan wie zijn eigen job wil creëren
4. Verlonen op basis van verdienste en minder op basis van anciënniteit
5. Diverse mogelijkheden creëren voor een flexibele verdeling van de arbeidstijd
6. Mentoring, coaching en persoonlijke begeleiding
7. Bedrijven & ondernemers stimuleren tot maatschappelijk verantwoord ondernemen
8. Wat men onder 'werken' verstaat 'anders' omschrijven

Slotbeschouwing

Willem De Klerck

Transitiemanager Vlaanderen
2050 binnen Departement Werk
& Sociale Economie

A close-up photograph of a hand placing a wooden block on a staircase-like structure made of many small wooden blocks. The staircase is built on a wooden surface and has five steps, each made of two blocks. The hand is positioned over the top of the first step, with the index finger pointing down at the block. The background is a blurred green, suggesting an outdoor setting with foliage.

Volgende stappen

Sara De Potter, De Ambassade